

Skippy sterft

Van Paul Murray zijn verschenen:

Het doel en de leegte

De bijensteek

Skippy sterft

Paul Murray (1975, Dublin) werkte na zijn studie jarenlang als boekverkoper. Hij is de auteur van *An Evening of Long Goodbyes* (2005), *Het doel en de leegte* (Atlas Contact, 2016) en *De bijensteek* (Meridiaan Uitgevers, 2024). Zijn romans zijn zonder uitzondering lovend ontvangen en vele malen bekroond. *Skippy sterft* is eerder verschenen als *Skippy tussen de sterren* (Signatuur, 2011).

Hij woont met zijn gezin in Dublin.

Paul Murray

Skippy sterft

roman

Vertaald uit het Engels door Dirk-Jan Arensman

MERIDIAAN
UITGEVERS

2026

Dit boek is tot stand gekomen
met steun van Literature Ireland.

Voor de dichtregels uit het gedicht van Rupert Brooke op p.699 is
gebruikgemaakt van de vertaling door Johan de Molenaar in
Helikon, 1936, nummer 6.

Eerste druk van deze editie, juni 2026

© 2010 Paul Murray

© 2011 Nederlandse vertaling Dirk-Jan Arensman

Oorspronkelijke titel *Skippy Dies*

Oorspronkelijke uitgave Hamish Hamilton

Dit boek is eerder gepubliceerd onder de titel *Skippy tussen de
sterren* (Signatuur, 2011)

Omslagontwerp Nanja Toebak

Omslagbeeld Jon Gray

Foto van de auteur © Chris Maddaloni

Typografie Wim ten Brinke

Wilco

ISBN 978 94 93305 98 4

NUR 302

www.meridiaanuitgevers.com

 @meridiaanuitgevers

 @meridiaanboeken

 Meridiaan Uitgevers

TDM (Text & Data Mining) is uitdrukkelijk niet toegestaan zonder
voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgeverij

Voor Seán

Skippy en Ruprecht doen op een avond een wedstrijd donuts eten als Skippy plotseling paars wordt en van zijn stoel valt. Het is een vrijdag in november, en Ed's zit maar halfvol; als Skippy al een geluid maakt terwijl hij naar de grond tuimelt, dan let geen mens daarop. En Ruprecht is, aanvankelijk, ook niet overmatig bezorgd; hij is eerder tevreden, want het betekent dat hij, Ruprecht, de wedstrijd heeft gewonnen, zijn zestiende overwinning op rij, die hem weer een stap dichterbij het schoolrecord van Seabrook College brengt, dat nu nog in handen is van Guido 'De Schildklier' LaManche, uit de klas van '93.

Afgezien van het feit dat hij een genie is, wat hij inderdaad is, spreekt er niet al te veel in Ruprechts voordeel. Hij is een jongen met hamsterwangen en een chronisch gewichtsprobleem, hij is slecht in sporten en de meeste andere facetten van het leven die niets te maken hebben met complexe wiskundige vergelijkingen. Daarom koestert hij zijn donut-eet-overwinningen ook zo en zit Ruprecht, hoewel Skippy inmiddels al bijna een minuut op de grond ligt, nog steeds op zijn stoel in zichzelf te grinniken en zachtjes maar jubelend 'Yes, yes...' te mompelen – tot het tafeltje schudt, zijn glas cola de lucht in vliegt en hij zich realiseert dat er iets mis is.

Op de geblokte tegels onder het tafeltje ligt Skippy in stilte te kronkelen. 'Wat is er?' zegt Ruprecht, maar hij krijgt geen antwoord. Skippy's ogen puilen uit en er ontsnapt een akelig gepiep aan zijn mond. Ruprecht doet zijn das losser en maakt het bovenste knoepje van zijn

overhemd open, maar dat lijkt niet te helpen. Sterker: het hijgen, het kronkelen en het puillogige staren lijken alleen maar erger te worden, en Ruprecht voelt een prikkeling langs zijn nek omhoogkruipen. ‘Wat is er?’ herhaalt hij, zijn stem verheffend, alsof Skippy aan de overkant van een drukke autoweg ligt. Iedereen kijkt inmiddels: de lange tafel vol vierdeklassers van Seabrook met hun vriendinnetjes; de twee meisjes van St. Brigid’s, het ene dik, het andere dun, allebei nog met hun uniform aan; het trio vakkenvullers uit het winkelcentrum verderop in de straat – ze draaien zich om en kijken hoe Skippy naar adem snakt en kokhalst, alsof hij verdrinkt. Maar hoe kan hij nou verdrinken, denkt Ruprecht, terwijl de zee helemaal aan de andere kant van het park ligt? Het slaat gewoon nergens op, en het gaat te snel. Hij heeft geen tijd om te bedenken wat hij moet doen...

Op dat moment zwaait er een deur open en verschijnt er een jonge, Aziatische man met een Ed’s-shirt en een badge waarop in namaakcursief *Hi, ik ben...* staat, en daaronder bijna onleesbaar gekrabbeld *Zhang Xielin*, achter de toonbank met een lade vol kleingeld. Geconfronteerd met de menigte die overeind is gekomen om het beter te kunnen zien, blijft hij staan. Dan ziet hij het lichaam op de vloer liggen, laat de lade vallen, springt over de toonbank, duwt Ruprecht opzij en wrikt Skippy’s mond open. Hij tuurt naar binnen, maar het is te donker om iets te kunnen zien, dus hijst hij hem overeind, klemt zijn armen om Skippy’s middenrif en begint aan zijn buik te rukken.

Ruprechts hersens zijn ondertussen eindelijk tot leven gekomen, hij grabbelt tussen de donuts op de grond, omdat hij denkt dat als hij erachter kan komen in welke donut Skippy precies aan het stikken is, dat weleens een soort sleutel tot de situatie kan zijn. Terwijl hij koorts-

achtig zoekt, doet hij echter een verbijsterende ontdekking. Van de zes donuts die aan het begin van de wedstrijd in Skippy's doos zaten, zijn er nog zes over, in geen van alle is ook maar een tand gezet. Zijn hersens malen. Hij had tijdens de wedstrijd niet op Skippy gelet – als Ruprecht wedstrijdreed, heeft hij de neiging in een soort trance te raken, waarbij de rest van de wereld in het niets wegsmelt; dat is in feite zelfs het geheim achter zijn bijna-record van zestien overwinningen –, maar hij had aangenomen dat Skippy ook at; waarom zou je tenslotte meedoen aan een wedstrijd donuts eten en vervolgens geen enkele donut eten? En, belangrijker: als hij niets gegeten heeft, hoe kan hij dan...

'Wacht!' roept hij uit, terwijl hij opspringt en met zijn handen naar Zhang zwaait. 'Wacht!' Zhang Xielin kijkt hem hijgend aan, terwijl Skippy als een zak meel over zijn onderarmen hangt. 'Hij heeft helemaal niets gegeten,' zegt Ruprecht. 'Hij is niet aan het stikken.' Er klinkt een geïntrigeerd geroezemoes op uit de menigte toeschouwers. Zhang Xielin bekijkt hem dreigend en achterdochtig, maar staat toe dat Ruprecht Skippy, die verrassend zwaar is, losmaakt uit de greep van zijn armen en op zijn rug op de grond legt.

De hele reeks gebeurtenissen, van Skippy's aanvallelijke val tot dit moment, heeft misschien drie minuten in beslag genomen, en in die tijd is zijn paarse kleur verwaagd tot een beangstigend breekbaar eierschaalblauw en is zijn piepende ademhaling afgenomen tot een fluistering, zijn spasmen zijn ook weggeëbd tot bewegingsloosheid en zijn ogen hebben, hoewel ze open zijn, iets vreemd leegs gekregen, zodat Ruprecht, hoewel hij hem recht aankijkt, niet eens honderd procent zeker weet of hij wel bij kennis is, en het is ineens alsof Ruprecht een paar koude handen zijn eigen longen vast voelt pakken

als hij zich realiseert wat er gebeurd is, hoewel hij het tegelijkertijd niet helemaal kan geloven – kan zoiets echt gebeuren? Kan het echt hier gebeuren, in Ed's Doughnut House? Ed's met zijn authentieke jukebox, zijn nep-leer en zwart-witfoto's van Amerika; in Ed's met zijn fluorescerende lampen, piepkleine plastic vorkjes en zijn rare, steriele lucht, die naar donuts zou moeten ruiken maar dat niet doet; Ed's, waar ze elke dag komen, waar nooit iets gebeurt, waar niets hóórt te gebeuren, daar gaat het juist om...

Een van de meisjes in gekreukelde broek slaakt een gil. 'Kijk!' Op haar tenen op en neer wippend steekt ze haar vinger in de lucht, en Ruprecht ontwaakt uit de wezenloze staat waarin hij terecht was gekomen en volgt de lijn omlaag, tot hij ziet dat Skippy zijn linkerhand in de lucht heeft gestoken. Opluchting giert door zijn lijf.

'Goed zo!' roept hij.

De hand trekt samen, alsof hij net is ontwaakt uit een diepe slaap, en Skippy slaakt tegelijkertijd een lange, raspende zucht.

'Goed zo!' zegt Ruprecht opnieuw, zonder precies te weten wat hij daarmee bedoelt. 'Je kunt het!'

Skippy maakt een gorgelend geluid en knippert indringend naar Ruprecht.

'De ambulance is er zo,' zegt Ruprecht tegen hem. 'Alles komt goed.'

Gorgel, gorgel, zegt Skippy.

'Rustig maar,' zegt Ruprecht.

Maar Skippy houdt zich niet rustig. Hij blijft maar gorgelen, alsof hij Ruprecht iets probeert te vertellen. Hij rolt koortsachtig met zijn ogen, hij staart naar het plafond; dan, alsof hij plotseling inspiratie krijgt, schiet zijn hand naar de tegelvloer. Hij klopt blind tussen de gemorste cola en de smeltende ijsblokjes, tot hij een van de

gevallen donuts vindt; die pakt-ie, als een onhandige spin die worstelt met zijn prooi, hij knijpt hem steeds fijner tussen zijn vingers.

‘Rustig nou maar,’ herhaalt Ruprecht, terwijl hij vluchtig over zijn schouder uit het raam kijkt of hij de ambulance al ziet.

Maar Skippy blijft in de donut knijpen tot er frambozensiroop over zijn hele hand gesijpeld is. Vervolgens brengt hij een glinsterend rode vinger naar de grond, trekt een lijn en dan nog een, schuin op de eerste.

Z

‘Hij is aan het schrijven,’ fluistert iemand.

Hij is inderdaad aan het schrijven. Pijnlijk langzaam – er druipt zweet van zijn voorhoofd, zijn adem ratelt als een opgesloten knikker in zijn borst – trekt Skippy sirooplijnen op de geblokte vloer. E, G – de lippen van de omstanders bewegen geluidloos bij elke letter die wordt afgemaakt, en terwijl het verkeer buiten langs blijft razen, neemt een vreemde stilte, een sereniteit bijna, bezit van het Doughnut House, alsof de tijd, bij wijze van spreken, tijdelijk stil is blijven staan; alsof het moment, in plaats van over te gaan in het volgende, elastisch wordt, puntig, zich uitstrekt om hen te omsluiten, om hun de gelegenheid te geven zich voor te bereiden op wat er komt...

ZEG 'T LORI

Het te dikke meisje van St. Brigid's in het zitje wordt bleek en fluistert iets in het oor van haar metgezel. Skippy knippert smekend naar Ruprecht. Terwijl hij zijn keel schraapt en zijn bril rechtzet, bestudeert Ruprecht de boodschap die op de tegels verschijnt.

‘Zeg ’t Lori?’ zegt hij.

Skippy rolt met zijn ogen en gromt.

‘Wat moet ik zeggen dan?’

Skippy hapt naar adem.

‘Ik weet het niet!’ kakelt Ruprecht. ‘Ik weet het niet, het spijt me!’ Hij buigt zich voorover om nogmaals met tot spleetjes geknepen ogen naar de mysterieuze roze letters te staren.

‘Zeg haar dat-ie van haar hóúdt!’ roept het te dikke of misschien zelfs zwangere meisje in het uniform van St. Brigid’s uit. ‘Je moet Lori zeggen dat hij van haar houdt! O mijn god!’

‘Moet ik Lori zeggen dat je van haar houdt?’ herhaalt Ruprecht twijfelend. ‘Is dat het?’

Skippy ademt uit – hij glimlacht. Dan gaat hij weer op de tegels liggen, en Ruprecht ziet duidelijk dat het rijzen en dalen van zijn borst langzaam tot stilstand komt.

‘Hé!’ Ruprecht grijpt hem vast en schudt hem bij zijn schouders door elkaar. ‘Hé, wat doe je nou?’

Skippy geeft geen antwoord.

Er valt even een koude, ernstige stilte. Dan, alsof er een gezamenlijk verlangen heerst om die stilte te vullen, barst de cafetaria uit in kabaal. Lucht!, luidt de consensus. Geef hem lucht! De deur wordt opengegooid en de novemberavond stroomt gretig binnen. Ruprecht merkt dat hij inmiddels staat en omlaagkijkt naar zijn vriend. ‘Haal adem!’ schreeuwt hij hem toe, terwijl hij betekenisloos gebaart als een boze leraar. ‘Waarom haal je nou geen adem?’ Maar Skippy ligt daar maar, met een kalme uitdrukking op zijn gezicht, zo vreedzaam als wat.

Om hen heen gonst de lucht van uitroepen en suggesties, dingen die mensen zich herinneren van ziekenhuisseries op tv. Ruprecht kan er niet tegen. Hij wurmt zich tussen de lijven door de straat op, naar de kant van

de weg. Bijtend op zijn duim ziet hij het verkeer langsvlieden in het donker – onpersoonlijke, vage vlekken die weigeren een ambulance prijs te geven.

Als hij weer naar binnen gaat, zit Zhang Xielin geknield, met Skippy's hoofd in zijn armen op schoot. Donuts liggen verspreid over de vloer als kleine, snoepige rouwkransen. Mensen gluren zwijgend naar Ruprecht, met vochtige, van medelijden vervulde ogen. Ruprecht staart moorddadig naar ze terug. Hij is ziedend, hij trilt, hij gloeit van woede. Hij heeft zin om terug te stampen naar zijn kamer en Skippy te laten liggen waar hij ligt. Hij heeft zin om te schreeuwen: 'Wat nou? Wat nou? Wat nou? Wat nou? Wat nou?' Hij gaat weer naar buiten om naar het verkeer te kijken. Hij huilt, en op dat moment voelt hij hoe al die honderden en duizenden feiten in zijn hoofd in slijk veranderen.

Door de laurierbomen heen, in een bovenhoek van de Toren van Seabrook, kun je nog net het raam van hun kamer zien, waar Skippy Ruprecht nog geen halfuur geleden uitdaagde tot de wedstrijd. Boven het parkeerterrein straalt de grote roze hoepel van Ed's Doughnut House zijn koele, synthetische licht de avond in, een neonul die krachtiger schijnt dan de maan en alle constellaties van de oneindige ruimte daarachter. Ruprecht kijkt niet die kant op. Het universum lijkt hem op dit moment iets afgrijselijks, iets duns, afgesleten en leeg. Het lijkt dat ook te weten, en zich van schaamte af te wenden.

I

Hoopland

*Deze dagdromen hielden aan als een alternatief
leven...*

– Robert Graves

In de wintermaanden, vanuit zijn stoel achter het middelste bankje in de middelste rij, keek Howard altijd uit het raam van het geschiedenislokaal, en zag dan de hele school in vlammen opgaan. De rugbyvelden, het basketbalveld, het parkeerterrein en de bomen daarachter: een prachtig moment lang werd alles verzwolgen; en hoewel die betovering snel weer werd verbroken – het licht dat dieper en roder werd en vervolgens vervaagde, terwijl het de school en zijn omgeving intact liet – wist je tenminste dat de dag eindelijk bijna voorbij was.

Nu staat hij voor de klas: de verkeerde invalshoek en de verkeerde tijd van het jaar om de zonsondergang te zien. Maar hij weet dat er nog vijftien minuten resten op de klok, dus probeert hij het, knijpend in zijn neus en onmerkbaar zuchtend, opnieuw. ‘Kom op nou. De belangrijkste partijen. Alleen de belangrijkste maar. Wie?’

De slome stilte blijft onverstoord. De radiatoren loeien, hoewel het buiten niet bijzonder koud is; het verwarmingssysteem is bejaard en onberekenbaar, zoals de meeste dingen in dit deel van de school, en in de loop van de dag loopt de hitte op tot een moerassige, malaria-achtige muffheid. Howard klaagt, uiteraard, net als de andere leraren, maar heimelijk is hij niet ondankbaar; in combinatie met de krachtige slaapverwekkende effecten van de geschiedenis zelf zorgt het ervoor dat de mate van orde-loosheid van zijn late lessen zelden het niveau van een zacht geroezemoes van gekwebbel en af en toe een papieren vliegtuigje overstijgt.

‘Iemand?’ herhaalt hij, terwijl hij het lokaal door kijkt en opzettelijk de opgestoken hand van Ruprecht Van Dorren negeert, waaronder de rest van Ruprechts lichaam zich ademloos uitrekt. De rest van de jongens knippert naar Howard alsof ze hem bestraffend toespreken omdat hij hun rust verstoort. Op de oude plek van Howard staart Daniel ‘Skippy’ Juster catatonisch in de verte, alsof hij gedrogeerd is; op de zonovergoten achterste rij heeft Henry Lafayette een nestje gemaakt van zijn armen, om daar zijn hoofd in te leggen. Zelfs de klok klinkt alsof-ie half slaapt.

‘We hebben het hier nu al twee dagen over. Willen jullie nou zeggen dat niemand ook maar één van de betrokken landen kan noemen? Kom op, jullie komen hier niet weg voor jullie hebben laten zien dat jullie dit weten.’

‘Uruguay?’ mompelt Bob Shambles vaagjes, alsof hij het antwoord oproept uit magische dampen.

‘Nee,’ zegt Howard, terwijl hij voor de zekerheid een vluchtige blik werpt op het boek dat opengeslagen op zijn lessenaar ligt. *Destijds ‘de ultieme oorlog’ genoemd* luidt het onderschrift onder een foto van een uitgestrekt, met water doortrokken landschap waaruit elk teken van leven, natuurlijk of door mensen gemaakt, volkomen is weggevaagd.

‘De Joden?’ zegt Ultan O’Dowds.

‘De Joden zijn geen land. Mario?’

‘Watte?’ Mario Bianchi’s hoofd komt met een ruk overeind van waar hij zich ook maar over buigt – waarschijnlijk zijn telefoon onder zijn bankje. ‘O, dat was... dat was... Ah, kappen nou! Meneer, Dennis zit aan mijn been te voelen. Hou eens op met dat gefriemel, friemelaar!’

‘Niet aan zijn been voelen, Dennis.’

‘Dat deed ik niet, meneer!’ Dat zegt Dennis Hoey, de vleesgeworden gekwetste onschuld.

Op het schoolbord is MAIN – Militarisme, Allianties, Industrialisatie, Nationalisme –, aan het begin van het uur overgenomen uit het lesboek, langzaam verbleekt door de dalende zon. ‘Ja, Mario?’

‘Eh...’ draait Mario eromheen. ‘Nou, Italië...’

‘Italië had zeker de leiding over de catering,’ oppert Niall Henaghan.

‘Hé,’ waarschuwt Mario.

‘Meneer, Mario noemt zijn snikkel Il Duce,’ zegt Dennis.

‘Meneer!’

‘Dennis.’

‘Maar het is zo – dat doe je echt, ik heb het zelf gehoord. “Tijd om je op te richten, Il Duce,” zeg je dan. “Je volk verwacht je, Duce.”’

‘Ik héb tenminste een snikkel. Ik ben geen jongen met... Hij heeft in plaats van een snikkel alleen maar een leeg stukje...’

‘Ik heb het gevoel dat we afdwalen,’ komt Howard tussenbeide. ‘Kom op, jongens. De hoofdrolspelers in de Eerste Wereldoorlog. Ik zal jullie een hint geven. Duitsland. Duitsland was erbij betrokken. Wie waren de bondgenoten van Duitsland – ja, Henry?’ zegt hij als Henry Lafayette, waar hij ook over droomt, luid snurkt. Als hij zijn naam hoort, tilt hij zijn hoofd op en staart Howard met duizelige, verwilderde ogen aan.

‘Elfen?’ gokt hij.

Het lokaal barst uit in hysterisch gelach.

‘Nou, wat was de vraag dan?’ vraagt Henry, enigszins beledigd.

Howard staat op het punt zijn nederlaag te erkennen en de les van voren af aan te beginnen. Maar een blik op

de klok ontslaat hem van de plicht zich vandaag nog in te spannen. In plaats daarvan verwijst hij hen weer naar hun lesboek, en laat Geoff Sproke het gedicht voorlezen dat daarin afgedrukt staat.

“In Vlaanderens velden”, doet Geoff zijn plicht. ‘Door luitenant John McCrae.’

‘John McGay’, licht John Reidy toe.

‘Zo is het wel genoeg.’

“In Vlaanderens velden,” leest Geoff, “bloeien de klaprozen.”

Tussen de kruisen, rij aan rij,
die onze plek aangeven; en in de lucht
vliegen leeuweriken, nog steeds dapper zingend,
ook al hoor je ze nauwelijks te midden van het
kanongebulder aan de grond.
Wij zijn de Doden. Enkele dagen geleden
leefden we nog...

Op dat moment gaat de bel. In één enkele beweging schrikken de dagdromers en slaapkoppen wakker, grissen hun tassen van de grond, proppen hun boeken erin en lopen als één man naar de deur. ‘Voor morgen doorlezen tot het eind van het hoofdstuk; roept Howard over de mêlee heen. ‘En als jullie toch bezig zijn, lees dan ook meteen maar wat jullie voor vandaag hadden moeten lezen.’ Maar de klas is al weggestoven, en Howard blijft achter zoals altijd, zich afvragend of er ook maar iemand heeft geluisterd naar iets van wat hij heeft verteld; hij kan zijn woorden praktisch verfrommeld op de vloer zien liggen. Hij bergt zijn eigen boek weg, veegt het bord schoon en maakt zich op om zich door de opdringende massa een weg naar de lerarenkamer te banen.

In Our Lady’s Hall hebben hormonale stoten van de

menigte reuzen en dwergen gemaakt. De geur van adolescentie, waar geen deodorant of opengezette ramen vat op krijgen, hangt zwaar in de lucht, die klingelt van de bliepjes, dreunen en trillende scherven muziek als tweehonderd mobieltjes, tijdens lesuren verboden, weer aan worden gezet met de urgentie van duikers die weer op hun zuurstoftank worden aangesloten. Vanuit haar alkoof, er veilig boven verheven, pruilt de gipsen madonna met de sterrenkrans en de perzik-met-roomhuid koket naar de kolkende mannelijkheid onder zich.

‘Hé Flubber!’ Dennis Hoey schiet voor Howards voeten langs naar William ‘Flubber’ Cooke, die hij op heeft staan wachten. ‘Hé, ik wilde je alleen maar iets vragen.’

‘Wat dan?’ vraagt Flubber, direct achterdochtig.

‘Eh, ik vroeg me gewoon af... Ben jij een sukkel die aan een boom is vastgebonden?’

Flubber – negentig kilo zwaar en voor de derde keer bezig aan zijn tweede jaar – denkt hier diep over na.

‘Het is geen strikvraag of zo,’ belooft Dennis. ‘Ik wilde gewoon weten of je een sukkel bent die aan een boom is gebonden, weet je wel.’

‘Nee,’ geeft Flubber uitsluitsel, waarop Dennis het op een rennen zet en jubelend uitroept: ‘Kijk uit, loslopende sukkel! Loslopende sukkel!’ Flubber slaakt een kreet en maakt zich op om de achtervolging in te zetten, houdt dan abrupt in en duikt de andere kant op, terwijl de menigte uiteenwijkt en een lange, kadaverachtige gestalte ertussendoor komt benen.

Pater Jerome Green: leraar Frans, coördinator van de liefdadigheidsinspanningen van Seabrook, en met enige afstand de angstaanjagendste figuur van de school. Waar hij ook loopt, hij heeft altijd twee of drie rijen aan lege ruimte om zich heen, alsof hij wordt vergezeld door een onzichtbare hofhouding van hooivorkdragende kobol-

den die klaarstaan om op iedereen in te steken die toevallig een onreine gedachte koestert. Terwijl hij passeert, weet Howard een zwak glimlachje op zijn gezicht te toveren; de pater kijkt hem net zo dreigend aan als hij bij iedereen doet, met een soort altijd parate, ongerichte afkeuring, die zo gewend is mensen in de ziel te kijken en daar zonde, verlangen en gisting te zien dat hij het nu doet alsof hij een kruisje zet op een formulier.

Soms heeft Howard het ontmoedigende gevoel dat hier in de tien jaar sinds hij eindexamen heeft gedaan niets is veranderd. Vooral de paters brengen dat in hem boven. De krasse zijn nog steeds kras, de beverige beven gewoon door; pater Green verzamelt nog steeds blikvoer voor Afrika en terroriseert de jongens, pater Laughton krijgt nog steeds tranen in zijn ogen als hij zijn onoplettende klassen kennis laat maken met het werk van Bach, pater Foley geeft nog steeds 'steun' aan jongelui met problemen, onveranderlijk in de vorm van een aansporing meer rugby te gaan spelen. Op sombere dagen ziet Howard hun doorzettingsvermogen als een soort persoonlijk verwijt alsof dat bijna volledige decennium van zijn leven tussen het moment waarop hij zich inschreef als student en zijn smadelijke terugkeer hiernaartoe door zijn eigen onkunde is teruggedraaid, uit de handelingen geschrapt, beoordeeld als onbeduidende onzin.

Dat is uiteraard pure paranoia. De paters zijn niet onsterfelijk. De Paters van de Heilige Paraclete ervaren hetzelfde probleem als elke katholieke orde: ze zijn aan het uitsterven. Maar weinige van de paters op Seabrook zijn onder de zestig, en de nieuwste rekrut in het pastorale programma, een van een almaar afkalkvend aantal, is een jongen van het seminarie ergens net buiten Kinshasa; toen de rector van de school, pater Desmond Furlong, begin september ziek werd, nam voor het eerst in de ge-

schiedenis van Seabrook een leek – economieleraar Gregory L. Costigan – de teugels in handen.

De met houten panelen afgetimmerde gangen van het Oude Gebouw achter zich latend, loopt Howard door naar het Bijgebouw, beklimt de trap en opent, met de gebruikelijke rilling van vervreemding, de deur met LERARENKAMER erop. Binnen zitten een stuk of vijf van zijn collega's te weeklagen, proefwerken na te kijken of hun nicotinepleisters te verversen. Zonder iemand aan te spreken of anderszins zijn aanwezigheid kenbaar te maken loopt Howard naar zijn kluisje en gooit een paar boeken en een stapel kopieën in zijn koffertje; vervolgens sluipt hij, zich krabachtig voortbewegend om oogcontact te vermijden, de kamer weer uit. Hij kleppert de trap af en door de nu verlaten gangen, zijn ogen vastberaden gericht op de uitgang, als hij wordt tegengehouden door de stem van een jonge vrouw.

Het lijkt erop dat, hoewel de laatste bel van de schooldag dik vijf minuten geleden heeft geklonken, de les in het aardrijkskundelokaal nog in volle gang is. Howard gluurt lichtjes door zijn knieën gezakt door het smalle raampje in de deur. De jongens binnen vertonen geen enkel teken van ongeduld. Sterker: naar hun gezichten te oordelen zijn ze zich volkomen onbewust van het verstrijken van de tijd.

De reden hiervoor staat voor de klas. Ze heet Miss McIntyre; ze is een invalkracht. Howard heeft al een paar keer een glimp van haar opgevangen in de lerarenkamer en op de gang, maar het is hem nog niet gelukt haar aan te spreken. In de grotachtige diepten van het aardrijkskundelokaal trekt ze de aandacht als een vlam. Haar blonde haar heeft dat watervallige dat je normaal gesproken alleen op tv ziet in shampooreclames, gecomplementeerd door een chic magnoliakleurig mantelpak-

je dat meer geschikt is voor een directiekamer dan voor een brugklas; haar stem heeft, hoewel die zacht en melodieus klinkt, tegelijkertijd iets wat geen tegenspraak duldt, een ondertoon van gezag. Ze heeft een globe in de kromming van haar arm geklemd, die ze terwijl ze praat afwezig streelt, alsof het een dikke, verwende huis-kat is; hij lijkt bijna te spinnen terwijl hij traag ronddraait onder haar vingertoppen.

‘...net onder het oppervlak van de aarde,’ zegt ze, ‘zijn de temperaturen zo hoog dat zelfs steen vloeibaar is – kan iemand me vertellen hoe dat vloeibare steen heet?’

‘Magma,’ kraaien verscheidene jongens tegelijk.

‘En hoe noem je het als het uit een vulkaan naar het oppervlak van de aarde barst?’

‘Lava,’ antwoorden ze met bevende stem.

‘Uitstekend! En een miljoen jaar geleden was er een heleboel vulkanische activiteit, met magma dat voortdurend overkookte over het volledige oppervlak van de aarde. Het landschap dat we vandaag de dag om ons heen zien,’ – ze gaat met een gelakte nagel over een opzwelende bergrug – ‘is grotendeels de erfenis van dat tijdperk, toen de hele planeet drastische fysieke veranderingen onderging. Je zou het denk ik de puberjaren van de aarde kunnen noemen!’

De klas bloost tot in zijn collectieve wortels en staart naar beneden in de lesboeken. Ze lacht weer, en laat de globe draaien, terwijl ze hem onder haar vingertoppen door laat gaan als een muzikant die aan de snaren van een contrabas plukt. Dan valt haar oog op haar horloge. ‘O jeetje! Ach, arme schatten, ik had jullie tien minuten geleden al moeten laten gaan! Waarom heeft niemand iets gezegd?’

De klas mompelt onverstaanbaar, nog steeds naar het boek kijkend.